

Завдання з вивчення рівня сформованості читацької грамотності учнів 8 класу

Розробник – Лобенко Наталія Миколаївна, методист лабораторії-центру ЗНО та моніторингу якості освіти КНЗ «Черкаський ОПОПП ЧОР»

Уважно прочитайте наведені тексти й виконайте завдання 1–12 до них. Завдання мають по чотири або п'ять варіантів відповіді, з яких один або декілька правильних. Виберіть правильні, на ваш погляд, варіанти відповіді.

Текст А

З турботою про чотирилапих друзів: як піклуються про здоров'я вихованців у різних країнах

Чому люди заводять домашніх тварин? Адже, на перший погляд, ми не отримуємо від них жодної практичної допомоги, за винятком, скажімо, сторожових та мисливських собак. Натомість їх потрібно годувати, надавати притулок, робити щеплення й водити до ветеринара. Так, від вихованця безглуздо чекати якоїсь матеріальної користі – але мільйони людей утримують їх і вважають членами сім'ї, адже емоції, які дарує спілкування з домашнім вихованцем, – безцінні!

У різних країнах існують свої традиції й особливості догляду за чотирилапими. Ось деякі приклади.

Японія: лише для обраних

У Японії справжній культ тварин. Часом здається, що японці дбають про домашніх тварин більше, ніж про власних дітей. Господарі купують своїм улюбленицям одяг і всілякі гаджети, возять по місту у візочках, залишають їм спадок. Проте варто зазначити, що утримання тварин в Японії можуть собі дозволити доволі забезпечені громадяни: догляд за вихованцями пов'язаний зі значними витратами й великою відповідальністю.

Безпека тварин понад усе: у Японії ніхто не має права вбивати, поранити або завдавати страждань чотирилапим – порушнику загрожує тюремний термін або велетенський штраф. Покарання чекає також на тих, хто викине тварину на вулицю або відмовить їй у годуванні.

Франція: почуття важливі

Французи обожають домашніх тварин. Тут кожна друга сім'я має кішку або собаку. Мати вдома тварину – не тільки велике задоволення, але й чимала відповідальність. Наприклад, кішок і собак у Франції необхідно щорічно вакцинувати, приводити на огляд до ветеринарів. На прогулянку з собакою можна вирушати, лише озброївшись пластиковими пакетиками, щоб не лишалося жодних слідів її життєдіяльності на землі. У випадку порушення – чималенький штраф, який, до речі, чекає також на тих, хто жорстоко поводить з тваринами, шкодить їхньому здоров'ю або кидає їх напризволяще.

Фінляндія: з усією відповідальністю

Фіни вміють піклуватися про домашніх тварин, і в них справді є чому повчитися. Усі кішки й собаки у Фінляндії чиповані й перебувають під суворим наглядом. Права

тварин охороняються на державному рівні – ніхто не має права зашкодити їхньому здоров'ю та жорстоко до них ставитись.

Жодних експериментів над тваринами, традиційні цирки з дресированими тваринами тут заборонені. Є певні правила й традиції щодо догляду за вихованцями. Так, тварини вигулюються у Фінляндії тільки на повідку. Відпускають їх лише в спеціально відведених місцях. Обов'язковий ветеринарний контроль та щеплення. Хазяїн має забезпечити вихованцю якісне харчування – наприклад, надто худа собака може викликати питання в зоозахисників. Може здатися, що утримання домашніх улюбленців надто суворе, однак є один факт, який виправдовує такі заходи, – у країні взагалі немає покинутих тварин!

США: як до членів сім'ї

У США нараховується більше домогосподарств з собаками, ніж з дітьми. Тут дійсно ставляться до тварин як до улюблених членів сім'ї.

Тварин тут переважно не купують, а беруть у притулках. Пошуком господарів для них займаються волонтери, і, варто відзначити, досить успішно.

Усі домашні тварини в США мають бути щеплені, спостерігатися у ветеринара. Для вихованців у магазинах купують готові корми, а не віддають залишки своєї вечері. І мова тут не про зручність такого підходу до харчування – власники тварин дбають про збалансований раціон для своїх вихованців.

За матеріалами інтернет-джерел

Текст Б

Переважає більшість українців ставиться до домашніх тварин з любов'ю і дбайливістю. Собаки, коти, гризуни або ж птахи в багатьох родинах оточені увагою, турботою та вважаються членами сім'ї. Власники піклуються про них: забезпечують їм належне харчування, щасливе й комфортне життя, роблять щеплення.

Українці частіше стали брати тварин з притулків, іноді вибираючи собі хворих і нещасних, щоб потім вилікувати й полюбити. За словами Олександри Мезінової, директорки притулку для безпритульних тварин «Сиріус», в Україні з'являється багато людей із новим мисленням, готових діяти, а не просто співчувати. Вона переконана, що суспільство може гармонійно розвиватися лише тоді, коли воно дбає і про людей, і про тварин.

В Україні ухвалено закон, який регулює питання захисту тварин, але не відстежується його дотримання. У зв'язку з цим у країні існують проблеми, пов'язані зі знущанням чи неналежним поводженням з тваринами. *Пані Олександра переконана, що суспільство, у якому не **культивуються** загальнолюдські цінності, стає жорстоким по відношенню не лише до чотирилапих, а й до людей, адже мірилом людяності є ставлення до тварин.*

Ще однією важливою і нагальною проблемою є безпритульні тварини. За даними експертів, Україна ще до початку російського вторгнення входила до десятки країн за кількістю тварин, які потребують прихистку. На превеликий жаль, нині ситуація значно погіршилася. Потрібно, щоб суспільство усвідомило, що тварина, як і людина, потребує любові, захисту й піклування. Не будьмо байдужими, адже робити добро — це так просто, достатньо прихистити тваринку.

Нині коли інформаційний простір заповнений повідомленнями про байдужість, жорстокість і агресію, важливо мати приклади людяності та доброти, розуміти, що кожен із нас у змозі маленькими добрими справами змінити великий світ, зробити когось щасливим.

За матеріалами інтернет-джерел

1. Правильними до *тексту А* є всі тези, **ОКРІМ**

А У Фінляндії та США турбуються про якісне харчування тварин.

Б За жорстоке поводження з тваринами карають в Японії, Франції та Фінляндії.

В Вакцинують домашніх улюбленців мешканці Фінляндії, Франції і США.

Г У Японії з тваринами гуляють лише в спеціально відведених місцях.

2. Яка зі згаданих у *тексті А* країн виділена яскраво-зеленим кольором?

А Японія

Б Франція

В Фінляндія

Г США

3. Заголовки в *тексті А*

А містять додаткову інформацію до текстів

Б підкреслюють індивідуальні особливості кожного мінітексту

В актуалізують увагу на порушеній проблемі

Г розповідають про розбіжності між країнами в догляді за тваринами

4. Оберіть до *тексту Б* заголовок, який відображає його ідейний зміст.

А Догляд за тваринами в Україні

Б Не будьте жорстокими!

В Гармонійне суспільство дбає про людей і тварин

Г Популярність притулків для тварин у країні

5. Розташуйте речення так, щоб утворився план до *тексту Б*.

- А Жорстокість чи людяність?
- Б Приклади людяності й доброти
- В Дбайливе ставлення до тварин в Україні
- Г Поглиблення проблеми безпритульних тварин
- Д Краще дій, а не співчувай: візьми тварину з притулку

Відповідь запишіть великими літерами через кому без пропусків.

6. Укажіть усі доречні синоніми до слова «культивуватися» в контексті виділеного курсивом речення в *тексті Б*.

- А запроваджуватися
- Б плекатися
- В розробляються
- Г розвиватися

7. У *тексті Б* **не** розкрито мікротеми

- А жорстоке поводження з тваринами
- Б прибирання після тварин на вулиці
- В збільшення кількості безпритульних тварин
- Г прояв людського милосердя щодо тварин

8. Актуалізовано в *тексті А*, проте не згадано в *тексті Б* думки

- А Домашні тварини дарують людям безцінні емоції.
- Б Чипізація тварин (котів і собак) не є обов'язковою.
- В Власники піклуються про тварин, тому вакцинують їх.
- Г Тварин часто беруть із притулків.

9. Опорними словосполученнями *текстів А і Б* можна вважати

- А домашні тварини – це частина родини, тварина з притулку
- Б штраф за жорстоке ставлення до тварин, відвідування ветеринара
- В відповідальність за домашніх улюбленців, допомога волонтерів
- Г збалансований раціон для вихованця, гаджети для тварин

10. Укажіть висновки, які можна зробити, прочитавши *тексти А і Б*.

- А В Україні є проблема з безпритульними тваринами на відміну від європейських країн.
- Б За кордоном частіше беруть тварин з притулків, ніж в Україні.
- В У країнах Європи й Північної Америки ретельніше стежать за безпекою тварин, ніж в Україні.
- Г Європейці й українці закликають людей не купувати тварин, а брати їх з притулку.

11. Розгляньте наведену інфографіку.

Назва країни	Кількість населення (у млн)	Кількість домашніх тварин (у млн)
Японія	126	23

Франція	67,7	30
Фінляндія	5,5	1
США	332	85
Україна	43,7	9

Який висновок можна зробити, переглянувши таблицю?

А Половина населення США має домашніх тварин.

Б В Японії та Україні співвідношення кількості тварин на душу населення однакове.

В Кожен другий мешканець Фінляндії має домашнього улюбленця.

Г У Франції кількість домашніх тварин у співвідношенні до чисельності населення є найвищою.

12. Олександра Мезінова в тексті Б поділяє всі думки, **ОКРІМ**

А Держава має сприяти роботі волонтерських організацій, які турбуються про захист тварин.

Б Українці не стільки співчують, скільки діють: беруть тварин із притулків.

В Цінності, закладені в суспільстві, відображають вчинки людей.

Г Доля бездомних тварин — тест на зрілість кожної країни.

Відповіді до тесту

№ з/п	Відповіді
1	Г
2	Б
3	Б
4	В
5	В,Д,А,Г,Б
6	Б,Г
7	Б
8	А,В
9	А
10	А,В
11	Г
12	А